

24. Parça – Cell Phones

invention: icat, buluş

create: yaratmak

feature: özellik

access: erişim/ubem

cell phone:

advanced: ileri

like: gibi

change: değiştirmek
büyüklük / change

engineer: mühendis

develop: geliştirmek

texting:

thing: şey

3

The invention of cell phones happened in the 20th century. Engineers created the first cell phones. They were large and bulky. People used them to make calls. Over time, cell phones became smaller and more advanced. Companies developed new features like texting and internet access. The invention of cell phones changed many things.

25. Parça – Football

history: tarih	form: oluşturma / şekil	various: çeşitli
take shape: şekil almak	establish: kurmak	rule: kural
organized: organize	quickly: hızlı şekilde	popularity: popülerlik
over time: zamanla	become: olmak	worldwide: dünya çapında

Football has a long history. It started many years ago. People played football in different forms in various countries. In the 19th century, modern football began to take shape in England. People established rules, and teams started playing organized matches. Football quickly grew in popularity. More people started playing the game. Over time, football became one of the most popular sports worldwide.

26. Parça – Economic Crises

happen: <i>olmak</i> <i>yüzeleşmek</i>	before: <i>den önce</i>	still: <i>yine de, hala</i> <i>water</i>
face: <i>yüz</i>	currently: <i>şu anda</i>	struggle: <i>mücadele</i> <i>etmek</i>
government: <i>hükümet</i>	fix: <i>onarmak</i> <i>sabitlenmek</i>	more: <i>daha fazla</i>
business: <i>iş</i>	way: <i>metod</i> <i>yol</i>	deal with: <i>ile almak, baş</i> <i>çıkarmak</i>
teach: <i>öğretmek</i>		

Economic crises happened before and still happen now. In the past, countries faced financial problems. Currently, some countries are still struggling with their economies. Governments are working to fix things. They're trying to make more jobs and help businesses. People are finding new ways to deal with the changes. Economic crises teach us many lessons.

calm

lezzet / tat }

27. Parça – Coffee

root kök, anç

history: tarih

köken (originate: ortaya almak)

ago: önce

drink: içmek

stimulating: uyarıcı

effect: etki / impact

worldwide: dünya çapında

rich: zengin

flavor: lezzet, tat / delicious

boost: artırmak

improve: geliştirmek

focus: odaklanmak / odak

health: sağlık

benefit: yarar

moderate: ılıman

reduce: azaltmak / mitigate

certain: belli başlı

disease: hastalık

Coffee has a long history. It originated in Africa centuries ago. People drank coffee for its stimulating effects. Today, coffee is popular worldwide. People still enjoy its rich flavor and aroma. Coffee boosts energy and improves focus. Some people are drinking coffee right now. Researchers are studying coffee's health benefits. Moderate coffee consumption may reduce the risk of certain diseases.

28. Parça – Chocolate

gibi / örnek

delicious: tatlı

treat: lezzetli yemek, ikram

in the past:

beverage: içecek

various: çeşitli

such as:

enjoy: zevk almak

like
gibi

Chocolate is a delicious treat. In the past, the Mayans and Aztecs used chocolate as a beverage. Today, people around the world eat chocolate in various forms, such as bars, candies, and desserts. Right now, someone is enjoying a piece of chocolate.

29. Parça – Pollution

önem / önem

pollution: kirlilik

harmful: zararlı

take action:

regulation: düzenleme
regulate:

raise awareness:

environment: çevre

significant: ciddi
önemli

dump:

deal with: ele almak
address: başa çıkmakreduce: azaltmak
mitigate/diminish

importance: önem

(n)

emit: salıyarak

waste: atık
israf etmek

implement: uygulamak

emission: emisyon

protect: korumak
protection: koruma

Pollution was a significant problem in the past. Industries were emitting harmful gases into the air. People were dumping waste into rivers and oceans. Governments were taking action to address pollution. They were implementing regulations to reduce emissions. Scientists and activists were raising awareness about the importance of protecting the environment.

30. Parça – Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD)

consider: think: düşünmek

disorder: hastalık, bozukluk, kargaşa

information:

In setting: kışık, ayarlar

symptom:

functioning:

accurate: doğru

various: çeşitli

diagnose: teşhis etmek

observe: gözlemek

checklist:

evaluate: değerlendirmek
assess

process: süreç, işlem

diagnosis: tanı, teşhis

rule out: dışarıda bırakmak

provide: sağlamak

behavior: davranış

assess: değerlendirmek

emotional: duygusal

ensure: garanti etmek

Doctors consider various factors and rule out other disorders to diagnose ADHD. Parents, teachers, and doctors provide information. They observe behavior in different settings. Checklists help assess symptoms. Doctors evaluate academic, social, and emotional functioning. This process helps ensure an accurate diagnosis.

31. Parça – Global Warming

global warming: küresel ısınma	serious: ciddi	issue: mesele, sorun
temperature: ısı	rise: artışı artmak	year by year: yıldan yıla
place: etkinlik	experience: deneyim deneyimleni	extreme: olağan dışı
event: olay / invitation	dire: çok kötü	take action: harekete geçmek
mitigate: reduce, azaltma dinişik	yet:	impact: etki
far-reaching: geniş, kapsamlı	crucial: hayati / önemli important, vital, critical	act: davranmak harekete geçmek
protect: korumak	planet: gezegen	generation: nesil

Global warming is a serious issue. Temperatures are rising faster than ever. The Earth is getting hotter year by year. Some places are experiencing extreme weather events. The situation is dire, but we can still take action to mitigate its effects. Yet, the impacts of global warming are far-reaching. So, it's crucial to act now to protect our planet for future generations.

32. Parça – The Human Brain

brain: beyin**yet:** ama, henüz**breathing:** nefes alma**amount:** miktar /**need:** ihtiyaç duymak, ihtiyaç**incredibly:** inanılmaz bir şekilde**control:** kontrol etmek**amazing:** harika, inanılmaz**at once:** derhal, bir defada**protection:** koruma**powerful:** güçlü / strong**function:** işlev, fonksiyon**process:** işlem, süreç**fragile:** narin, kırılabilir*işlemler
geçirir*

The human brain is incredibly complex. It is more powerful than any computer. Yet, we still have much to understand about it. It controls all of our body's functions, from breathing to thinking. It is so amazing that it can process vast amounts of information at once. But, it's also fragile and needs protection.

The human brain is incredibly complex.

The human brain: insan beyni

'is': dır, dir: 'to be' present simple tense çekimlenmiş halidir.

Incredibly (adv): inanılmaz derecede::: zarflar genellikle fiili nitelemekte kullanılır. Aynı zamanda bir 'sıfatı', 'zarfı' nitelemekte kullanılabilir.

Incredibly complex: inanılmaz derecede karmaşık...

It is more powerful than any computer. Yet, we still have much to understand about it (the human brain).

It: o: the human brain...

It is: O ... dır.

more ... than: ... dan daha

It is more powerful: O daha güçlüdür...

It is more powerful than: O ...dan daha güçlüdür...

It is more powerful than any computer.: O (insan beyni) herhangi bir bilgisayardan daha güçlüdür.

Yet / But / Still / Nevertheless: ama

We: biz

We still: biz yine de

We still have much to understand about it: bizim hala onunla ilgili anlamamız gereken çok şeyimiz var.

I still have many things to do: Hala yapacak çok şeyim var...

I still have many places to visit: Hala ziyaret edecek çok yer var.

I have a lot to do before I die: Ölmeden önce yapacak çok şeyim var...

I have a lot to teach to my dear students: Öğrencilerime öğretecek çok şeyim var.

She has a lot to learn from Mehmet: Mehmet'ten öğrenecek çok şeyi var.

I don't have a lot to clean: Temizleyecek çok şeyim yok...

My students still have a lot to learn in English: Öğrencilerimin ingilizcede hala öğrenecek çok şeyleri var.

I have a lot to do in Africa: Afrikada yapacak çok şey var....

Much to do: yapacak çok şey

Much to learn: öğrenecek çok şey

Many things to complete: tamamlayacak çok şey...

I still have much to learn: hala öğrenecek çok şey var.

The human brain is more powerful than any machine: O herhangi bir makinadan daha güçlüdür.

The human brain is not more powerful than a whale's brain: İnsan beyni bir balinanın beyninden daha güçlü değildir.

Any student can come to the class: Her öğrenci sınıfa gelebilir.

Anybody can play a guitar: Herkes bir gitarı çalabilir...

Do you have any friends: hiç arkadaşın var mı?

I **don't** have any friends: hiç arkadaşım yok.

I am more clever than him: Ondan daha zekiyim.

He is shorter **than** Ahmet: O Ahmet'ten daha kısadır.

She is **more** beautiful **than** Sibel: O Sibel'den daha güzeldir...

It controls all of our body's functions, from breathing to thinking.

It: human brain: İnsan beyni

controls: V1: geniş zaman: present simple tense: kontrol eder

It controls: (neyi) kontrol eder

All of our body's functions: vücudumuzun tüm fonksiyonları.

my friend's dad → arkadaşımın babası

all functions in our bodies

It is so amazing that it can process vast amounts of information at once.

It is so amazing that: O (insan beyni) o kadar mükemmel ki

It can process: işlemden geçirebilir

Vast amount of information: çok fazla miktarda bilgiyi

At once: bir seferde...

→ + sıfat + 2
My students are so clever that they will get good scores

Öğrencilerim o kadar akıllılardır ki iyi sonuçlar alacaklar.

so sıfat / zarf
o kadar ..... *that*
ki

My car is so new that: Arabam o kadar yeni ki

My friends are so good that: Arkadaşlarım o kadar iyi ki

Sertan hoca is so wonderful that: sertan hoca o kadar inanılmaz ki

Talat is so friendly that: Talat o kadar arkadaş canlısı ki

Gümüş is so worried that: Gümüş o kadar endişeli ki...

Emre is so fast that: Emre o kadar hızlı ki

Eda is so beautiful that: Eda o kadar güzel ki

Mahmut is so short that: Mahmut o kadar kısa ki.

Sinan is so clever that: Sinan o kadar akıllı ki...

- + / + - } 2 ciltlik ihtiyaç duyar
← **But, it's also fragile and needs protection.**

But / Yet / Still / Nevertheless: ama

It: the human brain insan beyni

It is also fragile: o aynı zamanda hassastır

It is also fragile and (it) needs protection...

O aynı zamanda hassastır ve korunmaya ihtiyaç duyar...

needs: present simple: V1... ihtiyaç duyar...

33. Parça – Mammals

mammals: memeliler**diverse:** çeşitli**polar:** kutup**underwater:** su altı**give birth:** doğurmak**various:** çeşitli**highly:** ciddi anlam, büyük ölçüde**fascinating:** hayret uyandırıcı**habitat:** yaşam alanı**region:** bölge, alan / zone area**fly:** uçmak, sinek**like:** gibi, hoşlanmak**environment:** çevre**intelligence:** zeka, istihbarat**creature:** yaratık, canlı**desert:** çöl**swim:** yüzmek**air:** hava / dirbarne disease**adapt:** adapte olmak**such as:** gibi / like

Mammals are fascinating creatures. They can live in diverse habitats, from hot deserts to icy polar regions. Some mammals can swim underwater. Some others can fly through the air. Many mammals give birth to live young and nurse them with milk. Some mammals, like humans, can adapt to various environments. Others, such as dolphins, are highly intelligent.

Mammals are fascinating creatures.

A mammal: bir memeli... / mammals: memeliler...

Mammals are: memeliler ... dir...

Fascinating creatures: hayret uyandıran canlılardır...

Fascinate (v): hayret uyandırmak

Creature: yaratık // create (v): yaratmak // creative (adj): yaratıcı

adapt: uyum sağlamak
 adopt: benimsemek
 adept at ⇒ hünarlı / skilled talented

various ⇒ çeşitli
 vary (v) ⇒ among
 çeşitli olmak
 variety ⇒ çeşitlilik

They can live in diverse habitats, from hot deserts to icy polar regions.

They: mammals: memeliler...

They can live: onlar yaşayabilir

Can: ebilir (olasılık): may, might, could, be likely to

In diverse habitats: farklı yaşam alanlarında

Diverse: çeşitli

Diversity: çeşitlilik... farklılık

Diversify (v): çeşitlendirmek, farklılaştırmak...

Invertebrates: omurgasızlar

Vertebrates: omurgalılar

They can play many instruments
 Onlar çalabilir birçok enstrümanı

from piano
 piyano dan
 to violin
 kemanaya kadar

Some mammals can swim underwater.

Some: bazı, bir kaç, bazıları

Some mammals: bazı memeliler

Can swim: yüzebilirler...

Can: 'ebilir': olasılık / yetenek///olasılık: may, might, could, be likely to /// yetenek: am/is/are able to

Some mammals can swim: bazı memeliler yüzebilir (nerede)

Underwater: su altında...

Some people: bazı insanlar

Some teachers: bazı öğretmenler

Some engineers: bazı mühendisler

Some others can (are able to) fly through the air.

Bazı diğerleri havada uçabilir..

Some: bazı

Some others: bazı diğerleri (ne yapabilirler)

Can fly: uçabilirler /// can: yetenek:

Through the air: hava da...

Through (edat): vasıtasıyla, yoluyla, bir noktadan diğerine, içinden...

In: içinde /// on: üzerinde /// within: içerisinde /// with: ile, sahiplik /// to: -e, -a /// from: -den, -dan /// over: üzerinde /// of: -in, -in /// by: yoluyla, -erek, -arak, tarafından /// for: için /// into: içine /// during: sırasında /// between: arasında /// under: altında /// out: dışında /// above: üzerinde /// across: boyunca /// around: etrafında, yaklaşık

Many mammals give birth to live young and nurse them with milk.

Birçok memeli canlı yavrular doğurur ve onları süt ile besler.

Many mammals: bir çok memeli

give birth to: doğurur, dünyaya getirir.

live young: canlı yavru

them → onları ⇒ (live young

give birth to ⇒ V₁, present simple

*uyum sağlamak
adapte olmak*

Some mammals, like humans, can adapt to various environments.

İnsanlar gibi bazı memeliler çeşitli çevrelere uyum sağlayabilir.

like humans: insanlar gibi

Some mammals, like humans: İnsanlar gibi bazı memeliler / bazı memeliler insanlar gibi

can: 'ebilmek' /// olasılık, yetenek/// olasılık: may, might, could, be likely to... /// yetenek: am/is/are able to...

can adapt to: uyum sağlayabilir (nereye uyum sağlayabilir)

can adapt to various environments: çeşitli çevreye uyum sağlayabilir...

Some people, like blacks: zenciler gibi bazı insanlar...

Some students like ihsan, eda and yasin can speak English: Bazı öğrenciler (ihsan, eda ve yasin gibi) İngilizce konuşabilirler.

I like humans: İnsanları severim...

I am like other humans: Ben diğer insanlar gibiyim.

Others, such as (like) dolphins, are highly intelligent. yunuslar gibi diğerleri oldukça zekidir.

Football teams such as Barcelona: Barcelona gibi futbol takımları

Some countries such as Syria and Iraq: Suriye ve Irak gibi bazı ülkeler...

Intelligent: zeki

Intelligence: zeka, istihbarak

highly ⇒ oldukça

34. Parça – Football

ancient: eski, antik / primitive / ticket

play: oynamak

kick: vurmak / kick off

evolve: evrim geçirmek, değişmek

establish: kurmak

global: küresel /// globe: dünya

across: boyunca

craft: zanaat, yapmak

field: alan / zone / territory

player: oyuncu

rule: kural, yönetmek

culture: kültür

bladder: mesane

over time: zamanla

form: oluşturmak, çeşit

soon: yakında

In ancient times, people across different cultures played football. They crafted balls from animal bladders and kicked them in fields and streets. Over time, the game evolved, players formed teams and established rules. Football soon became a global game.

In ancient times, people across different cultures played football. Eski zamanlarda farklı kültürlerde insanlar futbol oynadılar.

Eski zamanlarda

People across different cultures: Farklı kültürlerde insanlar

Played: V2: past simple: 'ed' takısından... /// neden past simple/V2: ancient times...

In old times: Eski zamanlarda /// Previously: öncelerde...

In early times: eski zamanlarda

They crafted balls from animal bladders and kicked them in fields and streets.

Onlar hayvan mesanelerinden toplar yaptılar ve alanlarda ve sokaklarda onlara vurdular...

They: onlar: people across different cultures...

Crafted: V2: past simple: 'ed' takısından

They crafted balls: top yaptılar... **from** animal bladders: hayvan mesanelerinin **den**

Kicked them: onlara vurdular (in fields and streets): sahalarda/alanlarda ve sokaklarda...

They give birth to live young and nurse them...

they
live young

Over time, the game evolved, players formed teams and established rules.

Over time: zamanla /// overtime: fazla mesai...

The game evolved: zamanla oyun evrildi...

Evolved: V2: past simple: evrildi, değişti, gelişti...

Play: oynamak /// player: oyuncu /// multi-player games: çok oyunculu oyunlar

Players formed teams: oyuncular takımlar oluşturdular

Formed: V2: past simple: oluşturdu and (ve) kurallar koydular...

Establish: kurmak, koymak... /// found /// MKA is the founder of the Türkiye Republic...

Rule: Kural, yönetmek

Ruler: yönetici, cetvel...

Football soon became a global game. Futbol kısa zaman içinde küresel bir oyun oldu.

Soon: yakında, kısa zaman sonra...

Futbol soon (kısa zamanda) became

Became a global game: küresel bir oyun oldu...

Became: V2: become – became... past simple tense: oldu

Bush became the president of the United States of America...

35. Parça – The World's Population

population:	increase:	rapidly:
keep:	must:	consider:
trend:	carefully:	because:
impact:	resource:	environment:
yet:	effort:	address:
challenge:	ensure:	access:
healthcare:	for all:	need to:
sustainable:	solution:	support:

The world's population is increasing rapidly. The population keeps growing. We must consider this trend carefully because it impacts resources and the environment. Yet, we make efforts to address these challenges. Governments and organizations are working to ensure access to education and healthcare for all. So, we need to continue finding sustainable solutions to support the growing population.